

Białystok, dnia 11 maja 2016 r.

BSW.0003.5.2016

Pan Bogusław Dębski
Radny Województwa Podlaskiego

W odpowiedzi na interpelację zgłoszoną podczas XXIV Sesji Sejmiku Województwa Podlaskiego w dniu 25 kwietnia 2016 r. oraz pisemnej interpelacji z dnia 23 kwietnia br. w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu składowania odpadów w Olchówce, gm. Narewka uprzejmie informuję, jak niżej.

Każdorazowo w odpowiedzi na przedstawiany przez Pana problem dotyczący niewłaściwej eksploatacji tej instalacji szczegółowo informowałam o obowiązujących przepisach prawa w tym zakresie. Wyraźnie wskazywałam, iż składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Olchówce, gm. Narewka, było instalacją dla której właściwym organem ochrony środowiska był Starosta Hajnowski, tj. wszystkie decyzje niezbędne do gospodarowania odpadami w tym obiekcie wydawał Starosta Hajnowski, czyli decyzję zezwalającą na przetwarzanie (unieszkodliwianie, odzysk) odpadów z dnia 18 grudnia 2014 r., zn: OS.6233.7.2014.EC, jak również wymaganą przepisami tzw. „starej” ustawy o odpadach (*ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Dz. U. z 2010 r. Nr 185 poz. 1243 ze zm.*), decyzję zatwierdzającą instrukcję eksploatacji składowiska odpadów z dnia 17 października 2002 r., zn: RŚ.7636/15/2002.

W dniu 23 stycznia 2013 r. weszła w życie „nowa” *ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.), która wprowadziła szereg zmian w dotychczasowym systemie pozwoleń/zezwoleń w zakresie gospodarowania odpadami oraz organów właściwych do ich wydania. W wyniku wprowadzenia tych przepisów, a w szczególności art. 41 ustawy, również przytoczonego przez Pana w interpelacji, organami właściwymi do wydania zezwolenia na przetwarzanie odpadów są, nie tylko marszałek województwa, ale także starosta i regionalny dyrektor ochrony środowiska (ten ostatni na terenach zamkniętych). Z kolei kwestie organu właściwego do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcji prowadzenia składowiska odpadów, która zastąpiła dotychczas funkcjonującą instrukcję eksploatacji składowiska odpadów, uregulowane zostały w art. 129 wyżej cytowanej ustawy, w którym pominięty został starosta, a jego kompetencje tylko w tym zakresie przejął marszałek województwa (regionalny dyrektor ochrony środowiska nadal pozostał organem na terenach zamkniętych). Przepisy przejściowe zawarte w tej „nowej” ustawie zobowiązywały zarządzających składowiskami odpadów do złożenia wniosków o wydanie decyzji zatwierdzających instrukcje prowadzenia składowisk odpadów w terminie dwóch lat od dnia wejścia niniejszej ustawy (art. 240 ust. 1). Stąd też zarządzający składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanym w Olchówce (MPO Sp. z o.o. w Białymstoku), po przedłożeniu instrukcji prowadzenia składowiska

sporządzonej zgodnie z wymogami art. 129 ustawy o odpadach, wobec braku podstaw prawnych do odmowy zatwierdzenia ww. instrukcji, otrzymał decyzję Marszałka Województwa Podlaskiego z dnia 6 lutego 2015 r., zn: DIS-V.7241.1.13.2014 zatwierdzającą przedmiotową instrukcję (szczegółowo zostało to opisane w odpowiedzi na interpelację zgłoszoną na sesji Sejmiku w dniu 13 maja 2015 r.).

W tym miejscu chcę dodatkowo zaznaczyć, iż zgodnie z art. 128 ustawy o odpadach zarządzający składowiskiem odpadów może rozpocząć działalność polegającą na prowadzeniu składowiska odpadów po uzyskaniu kolejno:

1. pozwolenia zintegrowanego albo zezwolenia na przetwarzanie odpadów (w tym przypadku decyzja Starosty Hajnowskiego z dnia 18 grudnia 2014 r., zn: OS.6233.7.2014.EC);
 2. pozwolenia na użytkowanie składowiska odpadów (właściwy organ budowlany);
 3. decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska (decyzja Marszałka Województwa Podlaskiego z dnia 6 lutego 2015 r., zn: DIS-V.7241.1.13.2014),
- co jednoznacznie wskazuje, iż instrukcja prowadzenia składowiska odpadów jest ostatnim elementem, po uprzednim wyrażeniu stosownej zgody przez inne organy.

Zgodzę się z Panem, iż przepisy prawa w szczególnych sytuacjach dają możliwość cofnięcia wydanej przez organ decyzji. W myśl przytoczonego w interpelacji art. 47 ustawy o odpadach, jeżeli posiadacz odpadów, który uzyskał zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów, narusza przepisy ustawy w zakresie działalności objętej zezwoleniem lub działa niezgodnie z wydanym zezwoleniem, właściwy organ wzywa go do niezwłocznego zaniechania naruszeń, wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości, a w przypadku, gdy posiadacz odpadów, mimo wezwania, nadal narusza przepisy ustawy lub działa niezgodnie z wydanym zezwoleniem, właściwy organ cofa to zezwolenie, w drodze decyzji, bez odszkodowania. W analizowanym przypadku organem tym nie jest Marszałek Województwa Podlaskiego, a Starosta Hajnowski.

Odnosząc się do sugestii braku kontroli ze strony służb Marszałka Województwa Podlaskiego chcę zaznaczyć, iż w art. 75 ust. 1 *ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 584 ze zm.) wymienione zostały przypadki, w których wykonywanie działalności gospodarczej wymaga uzyskania zezwolenia (również wynikające z ustawy o odpadach), a szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy zawierają przepisy rozdziału 5 (art. 77 i kolejne) wyżej cytowanej ustawy. Decyzja zatwierdzająca instrukcję prowadzenia składowiska odpadów nie jest zezwoleniem na prowadzenie działalności – zezwoleniem tym jest wskazywana już decyzja Starosty Hajnowskiego, co wynika wprost z przepisów ustawy o odpadach (m.in. potwierdzeniem tego jest zapis art. 47 ust. 3, który mówi, iż cofnięcie zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów powoduje zakończenie działalności objętej tym zezwoleniem). W decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, spójnej z wydanym już zezwoleniem objętym działalnością regulowaną (w tym przypadku zezwoleniem na przetwarzanie odpadów) organ zatwierdza sposób funkcjonowania obiektu w jego fazie eksploatacyjnej, jak i poeksploatacyjnej, m.in. docelową rzędną i pojemność składowiska odpadów, urządzenia techniczne niezbędne do jego prowadzenia, aparaturę kontrolno-pomiarową wraz

ze schematem rozmieszczenia punktów pomiarowych na potrzeby monitoringu, procedurę przyjęcia odpadów, godziny otwarcia obiektu, sposób składowania poszczególnych rodzajów odpadów, grubość i rodzaj warstw izolacyjnych, sposób technicznego zamknięcia składowiska i kierunek jego rekultywacji, etc. Stąd też cytowany przepis ustawy o swobodzie działalności gospodarczej daje podstawę do przeprowadzenia kontroli przez Starostę Hajnowskiego przed ewentualnym cofnięciem wydanego przez niego zezwolenia na przetwarzanie odpadów w tej instalacji.

Tym niemniej chcę podkreślić, o czym już pisałam w odpowiedziach na poprzednie interpelacje dotyczące działań w związku z doniesieniami o nieprawidłowej eksploatacji składowiska odpadów w Olchówce, iż niezwłocznie po otrzymaniu w ubiegłym roku od Fundacji Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych oraz redaktora naczelnego portalu internetowego „Podlaski Bluszcz” pisma wraz z opinią biegłego sądowego Pana Marka Kokoszko oraz dokumentacją fotograficzną sporządzoną dla tego obiektu, wystąpiłam do Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz do Starosty Hajnowskiego o podjęcie działań w celu wyjaśnienia tej sprawy w ramach posiadanych kompetencji. Na mocy bowiem ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2013 r. poz. 686 ze zm.) Inspekcja Ochrony Środowiska, której organami są Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz wojewódzki inspektor ochrony środowiska, jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie, jest powołana do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz badania i oceny stanu środowiska, a do jej zadań należy w szczególności kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska, eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem oraz podejmowanie decyzji wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska. Dodatkowo WIOŚ posiada kompetencje z innych ustaw szczegółowych, np. na mocy przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.) ma możliwość wymierzenia kary pieniężnej, a także w szczególnych przypadkach stwierdzonych naruszeń może wstrzymać użytkowanie składowiska odpadów.

To na mój wniosek, o którym mowa wyżej, WIOŚ przeprowadził kontrolę składowiska odpadów w Olchówce w okresie od 1.10-01.12.2015 r. W trakcie czynności kontrolnych kilkakrotnie dokonywał wizji lokalnych na składowisku zarówno z udziałem zarządzającego składowiskiem, niezależnych ekspertów działających na zlecenie WIOŚ oraz MPO Sp. z o.o. w Białymstoku, a także pracowników Departamentu Ochrony Środowiska tut. Urzędu. Faktycznie pismem z dnia 20 stycznia br. Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Białymstoku przekazał do Urzędu Marszałkowskiego informację o ustaleniach z przeprowadzonej kontroli oraz stwierdzonych nieprawidłowościach, które zacytował Pan w złożonej interpelacji. W tym samym piśmie PWIOŚ zaznaczył jednak, iż przedstawiciel spółki MPO odmówił podpisania protokołu z kontroli, a na skutek wniesionych uwag do tego protokołu WIOŚ przeprowadził w dniu 17 grudnia 2015 r. ponowne oględziny również przy udziale zarządzającego składowiskiem, niezależnych ekspertów, a także pracowników mojego Urzędu. PWIOŚ w piśmie tym

poinformował jednocześnie, iż będzie podejmował kolejne działania pokontrolne, po uzyskaniu stanowiska GIOŚ w Warszawie, o czym będzie na bieżąco informował służby Marszałka. W dniu 25 marca br. do wiadomości Marszałka Województwa Podlaskiego wpłynęło zarządzenie pokontrolne Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku dnia 24 marca br. skierowane do Spółki, w którym nakazał, jako działalność ciągłą, m.in. utrzymywanie i prowadzenie składowiska w sposób zapewniający właściwe funkcjonowanie urządzeń technicznych stanowiących jego wyposażenie, prowadzenie składowiska zgodnie z wymaganiami określonymi w instrukcji prowadzenia składowiska i decyzji zatwierdzającej tę instrukcję oraz zgodnie z wymaganiami określonymi w posiadanym zezwoleniu na przetwarzanie odpadów, prowadzenie ewidencji odpadów zgodnie ze wszystkimi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu MŚ w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów, unieszkodliwianie wyłącznie odpadów, z których uprzednio wysegregowano odpady nadające się do odzysku, przyjmowanie do składowania wyłącznie odpadów, których skład jest zgodny z informacjami zawartymi w podstawowej charakterystyce odpadów, karcie przekazania odpadów oraz zgodny z posiadanymi decyzjami, niezwłoczne zawiadamianie WIOŚ w przypadku przekazywania do składowania odpadów niezgodnych z ww. dokumentami. Wyzначył ponadto termin przesłania pisemnej informacji o zakresie podjętych działań służących wyeliminowaniu wskazanych w zarządzeniu naruszeń na dzień 6 maja 2016 r. Kopię zarządzenia pokontrolnego przekazałam Staroście Hajnowskiemu celem wykorzystania w ramach posiadanych kompetencji, z prośbą o poinformowanie mnie o podjętych działaniach.

Jednocześnie w rozmowie telefonicznej z pracownikiem WIOŚ w Białymstoku prowadzącym sprawę, pracownicy Departamentu Ochrony Środowiska uzyskali informację, iż do dnia dzisiejszego Spółka nie przedstawiła pisemnej informacji o realizacji zarządzenia pokontrolnego, z uwagi na zastrzeżenia wniesione do treści protokołu, a zgodnie z pouczeniem zawartym w zarządzeniu pokontrolnym, stosownie do art. 3 § 2 pkt 4 *ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2012 r. poz. 270) na zarządzenie pokontrolne Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem PWIOŚ po wyczerpaniu środków zaskarżenia, tj. w terminie 30 dni od dnia doręczenia odpowiedzi PWIOŚ na wezwanie do usunięcia naruszenia prawa lub w terminie 60 dni od dnia wniesienia wezwania do usunięcia naruszenia prawa, w przypadku braku odpowiedzi na wezwanie. Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa można wnieść do PWIOŚ na piśmie w terminie 14 dni od dnia doręczenia zarządzenia pokontrolnego. Spółka MPO skorzystała z przysługującego jej prawa i wniosła zastrzeżenia do treści zarządzenia pokontrolnego PWIOŚ w Białymstoku wzywając do usunięcia naruszenia prawa. W związku z faktem, iż WIOŚ podtrzymał swoje stanowisko, Spółka najprawdopodobniej wnieśli skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem PWIOŚ. Skutkuje to tym, iż przedmiotowe zarządzenie nie może być wykonalne.

Kończąc chcę dodać, iż aktualnie Marszałek Województwa Podlaskiego prowadzi z wniosku MPO Sp. z o.o. w Białymstoku postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji wyrażającej zgodę na zamknięcie eksploatowanej kwatery składowiska odpadów

w Olchówce. Do zgodnego z prawem wyrażenia tej zgody niezbędna jest instrukcja prowadzenia składowiska, która jak już wskazywałam powyżej dotyczy fazy eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej składowiska odpadów. Faza eksploatacyjna obejmuje okres do dnia zakończenia procesu jego rekultywacji, a instrukcja zawiera sposób technicznego zamknięcia składowiska odpadów i kierunek jego rekultywacji. Zakres danych dotyczących procesu rekultywacji w obu dokumentach (instrukcji prowadzenia składowiska odpadów i decyzji wyrażającej zgodę na jego zamknięcie) musi być spójny. Stąd podejmowanie działań zmierzających do wycofania z obrotu prawnego decyzji Marszałka Województwa Podlaskiego zatwierdzającej instrukcję prowadzenia przedmiotowego składowiska odpadów w związku z prowadzonym postępowaniem związanym z zamknięciem jest niezasadne, a wręcz uniemożliwi wydanie stosownej decyzji na jego zamknięcie. Jednocześnie chcę nadmienić, iż zgodnie z art. 129 ust. 6 ustawy o odpadach zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany posiadać instrukcję prowadzenia składowiska odpadów do czasu zakończenia fazy poeksploatacyjnej, która obejmuje okres 30 lat liczony od dnia zakończenia procesu rekultywacji. Dopiero po upływie tego okresu, na wniosek zarządzającego składowiskiem odpadów marszałek województwa wydaje decyzję o wygaśnięciu decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów składowiska (art. 129 ust. 7).

Reasumując powyższe ponownie zapewniam, iż sprawa dotycząca składowiska odpadów w Olchówce, gm. Narewka, jest w ciągłym zainteresowaniu Marszałka Województwa Podlaskiego oraz podległych mu pracowników.

WICEMARSZAŁEK
Anna Naszkiewicz